

ОБЩИНА “МАРИЦА” – ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

Пловдив, бул. “Марица” 57А

тел.: 032/ 907 800

факс: 032/ 951 934

e-mail: obshtina@maritsa.org

web: www.maritsa.org

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА

по енергийна ефективност за 2021-2027 година

Настоящата програма е разработена на основание чл. 12, ал. 2 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ) и е приета с Решение на Общински съвет Марица № 392 от 28.09.2021г.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

1. Въведение
 - 1.1. Основание за разработване
 - 1.2. Община Марица –кратко изложение ,текущо състояние.
 - 1.3. Потенциал
 - 1.3.1. Общ анализ на потенциала за енергийна ефективност в общината
 - 1.3.2. Енергоснабдяване
 - 1.3.3. Газоснабдяване
 - 1.3.4. Потребление на енергия
 - 1.3.5. Събиране на данни за производство на енергия в Община Марица
 - 1.3.6. Общината като консуматор на енергия
 - 1.3.7. Общината като регулатор и инвеститор
 - 1.3.8. Общината като производител и доставчик на енергия
 - 1.4. Приоритетни цели
 - 1.4.1.
 - 1.4.2. Индустрия
 - 1.4.3. Услуги по улично осветление
 - 1.4.4. Сграден фонд
 - 1.4.5. Транспорт
 - 1.5. Преглед на дейностите за подобряване на енергийната ефективност
 - 1.5.1. Обучение и информиране
 - 1.5.2. Нормативни и регулаторни средства
 - 1.5.3. Финансирани сгради по програми за ЕЕ
2. Очаквани ефекти от Програмата за енергийна ефективност
3. Етапи на изпълнение
4. Източници на финансиране
5. Отчет на изпълнението
6. Заключение

Въведение

Понятието за енергийна ефективност е свързано не само с икономия, но и с извличане на максимална полза от всяка единица енергия, чрез използването на съответните модерни технологии за задоволяване на ежедневните нужди от потребление. Тя е най-лесният и ефективен начин за намаляване на енергийната консумация и същевременно предотвратява замърсяването на околната среда.

Енергийната ефективност може да се представи като измерител за разумното използване на енергията, което представлява функция от повишаване на ефекта от дейностите, свързани с потребление на енергия, при същевременно намаляване на разходите за това без загубата на енергиен комфорт.

Повишаването на енергийната ефективност е един от основните инструменти, водещи до постигане на останалите цели на енергийната и икономическа политика – повишаване на конкурентоспособността на икономиката, намаляване зависимостта от внос на енергия и енергийни ресурси, намаляване на негативното въздействие на енергийните дейности върху околната среда и климата, откриване на нови иновативни производства и работни места, намаляване разходите на домакинствата за енергия и повишаване на жизнения стандарт.

Реализирането на националната политика по енергийна ефективност е възможно само с активното участие на Общините. От техните действия зависи повишаването на енергийната ефективност на сградите и Програма за енергийна ефективност на община Марица в периода 2021-2027 г.

Общините, като консуматори на енергия, имат съществена роля в развитието на енергийната ефективност чрез изпълнението на заложените планове, програми и проекти енергоспестяващи мерки за намаляване на енергийната консумация. Реализацията на общинските програми за енергийна ефективност води до:

- намаляване разходите за енергия като по този начин съответно повишаване на жизнения стандарт и качеството на живот и намаляване на зависимостта на общините от доставка на енергия и енергоносители;
- повишаване конкурентоспособността на местната икономика и откриване на иновативни производства и нови работни места;

- ограничаване на негативното въздействие върху околната среда и климата.

Изготвянето на общински програми за енергийна ефективност е задължителна част от държавната политика по енергийна ефективност и налага участието на съответните регионални и местни структури.

Общинските програми за енергийна ефективност целят да се намали нивото на енергопотребление в обектите - общинска собственост (сгради, инсталации, улично осветление и др.), като по този начин да се даде пример на населението и бизнеса с оглед генериране икономия на енергия в бита и индустрията. Изпълнението на проекти и дейности за повишаване на енергийната ефективност е един от приоритетите на кохезионната политика на Европейския съюз до 2030 г. Местните власти трябва да играят водеща роля в разумното използване на енергията. Предвидените в настоящата програма мерки, проекти и дейности имат за цел политиката по енергийна ефективност да се превърне в приоритетна на територията на община Марица, като по този начин се повишат икономическия растеж и жизнения стандарт на населението и се подпомогне опазването на околната среда.

1.1 ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Общинската Програма за енергийна ефективност на Община Марица за периода 2021 г. – 2027 г. е разработена на основание чл.12, ал.2 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ). Програмата е в съответствие със Стратегията за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г., Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г. (ИНПЕК), Националния план за действие по енергийна ефективност, Националния план за сгради с близко до нулево потребление на енергия, Националната дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществения и частния национален жилищен и търговски сграден фонд и Указанията на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) за разработване на програми за енергийна ефективност.

1.2 ОБЩИНА МАРИЦА –КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ, ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ

Община "Марица", област Пловдивска е създадена като община 1987г. с указ на Държавния съвет. Административният ѝ център е базиран в областния център Пловдив. Обхваща 19 села- Труд, Маноле, Рогош, Граф Игнатиево, Строево, Скуtare, Царацово, Войводиново, Радиново, Костиево, Бенковски, Войсил, Манолско Конаре, Ясно поле, Динк, Желязно, Трилистник, Калековец, Крислово. По характера на населените места, от които е съставена, селищната мрежа е еднотипна. По брой на населението е на пето място в Пловдивска област.

Местоположение. Граници

Община "Марица" се намира в Среднотракийската низина.

Заема средишно положение в териториалния обхват на Пловдивска област, респективно на Южен централен район и на страната.

Граничи с общините: Пловдив, Раковски, Родопи, Садово, Калояново и Съединение. Заема площ от 34256,8 ха, с което представлява 5,7% от територията на областта и 0,3% от територията на страната.

Текущо състояние на обектите на общинска издръжка.

Състоянието на общинските обекти на територията на Община Марица не се различава съществено от състоянието на тези обекти в останалите общини на Република България.

Отоплението в общинските обекти е на течно и твърдо гориво като разходите за отопление остават относително високи. Това се дължи на амортизираното състояние на сградите в частност дограмите, липсата на изолация на стените, пода и подпокривното пространство на сградите на повече от които още не е извършено саниране.

Текущо състояние на уличното осветление на територията на Община Марица.

Улично осветление на територията на Община Марица е изградено от 7000 броя осветителни тела, от които 90 % са енергоспестяващи. Достигнато ниво и степен на осветеност на уличното осветление обуславят сигурността на движението на моторни превозни средства и пешеходци.

Това налага да се продължи модернизацията чрез радиоуправление на осветлението и зонирание на осветителните тела и продължи подмяната на живачните осветителни тела с енергоспестяващи, с цел повишаване ефективността при експлоатация и поддържане на уличното осветление, на територията на Община Марица.

1.3 ПОТЕНЦИАЛ

1.3.1. Общ анализ на потенциала за енергийна ефективност в общината

Производството на енергия не е приоритет на общината и се реализира единствено чрез производството и доставката на топлина в рамките на отоплителните инсталации на отделните сгради. Потенциалът за енергийна

ефективност в тази сфера е във възможностите за подобрене на горивните процеси, промяната на горивната база и намаляване на загубите в системата за пренос и разпределение.

За да се постигне енергийна ефективност при консумацията на енергия се правят енергийни обследвания на обектите и се установяват рентабилните мерки за реализиране на икономии, и подобряване комфорта на обитаване в сградите.

Подобряване състоянието на отоплителните инсталации и сградния фонд, а също и довършване подмяната на уличното осветление, се очертават като основни възможности на общината за въздействие с цел повишаване на енергийната ефективност.

1.3.2. Енергоснабдяване

Общината се обслужва от електроразпределително дружество “EVN-България” регион Тракия.

Изградените мрежи за високо , средно и ниско напрежение са в добро състояние.

Газоснабдяването е в процес на проучване, проектиране и изграждане на газоснабдителна мрежа в населените места на общината.

1.3.3. Газоснабдяване:

Концесионера „СИТИГАЗ-БЪЛГАРИЯ” е изградил няколко етапа от своята газопреносна мрежа обхващащи към настоящия момент частично землищата на 6 населени места а това са:

1. с.Труд
2. с.Строево
3. с.Царацово
4. с.Радиново
5. с.Бенковски
6. с.Костиево

1.3.4. Потребление на енергия

Основни използвани горива:

- дизелово гориво за отопление,
- електроенергия,
- газ пропан-бутан,
- метан
- био гориво
- възобновяеми енергийни източници

Енергопотребление по общински сектори:

- най-голям дял имат общински служби-кметства, образование ОУ и ЦДГ, читалища, пенсионерски клубове , здравеопазване и транспорт.

1.3.5. Събиране на данни за производство на енергия в Община Марица

На територията на община Марица има изградени няколко фотоволтаични централи от частни лица. Община Марица както и всяка община е консуматор на различни видове енергия. Тъй като общината не е доставчик на енергия нейната роля се свежда до намаляване на разходите на консумираната енергия, използването на алтернативна такава в сградите и на услугите, които предоставя на населението. Едновременно със стремежа си да разшири спектъра на услугите и да подобрява тяхното качество общината се стреми и да намалява разходите за тяхното осъществяване. И тъй като енергията е значителен компонент в цената на повечето услуги, намаляването на консумацията на енергия е основно средство за намаляването на разходите за услуги. В тази връзка понятието енергийна ефективност за Община Марица може да се дефинира така: Провеждане на мероприятия за намаляване на енергоемкостта на общинските обекти и услуги, разработване и прилагане на проекти използващи местния потенциал от ВЕИ, понататъшно поетапно преминаване на природна газ като основен вид гориво.

Общината осъществява четири основни функции по отношение на енергията:

1.3.6. Общината като консуматор на енергия

Потреблението на енергия обхваща следните основни сфери:

- ✓ Сградния фонд, собственост на общината
- ✓ Превозните средства- служебни коли и МПС
- ✓ Общински услуги – улично осветление, водоснабдяване и др.

Дейностите по намаляване на енергопотреблението в тези сфери могат да се обединят в следните групи:

- ✓ Дейности в общинските сгради – енергийни обследвания за установяване на потенциала за икономия на енергия, предпроектни проучвания в сгради със значителен потенциал за икономия, разработване на дългосрочни планове за действия по отношение на сградите на територията на общината;
- ✓ Дейности в областта на транспорта - превантивно поддържане на превозните средства, обновяване на автомобилния парк
- ✓ Дейности в уличното осветление – разработване на планове за поддържане на системата за улично осветление, подобряване на ефективността на енерго - потреблението в процеса на експлоатация.

Резултатите от изброените по-горе действия могат да се очакват в следните направления:

- ✓ 1. Икономия на финансови средства, които може да се използват за други по-належащи обществени нужди, като с това се подобряват и качествата на предлаганите енергийни услуги
- ✓ 2. Намаляване на замърсяването на околната среда

- ✓ 3. Намалването на потреблението на енергия в общинските сгради може да послужи като пример и стимул за подражание от други крайни потребители.

1.3.7. Общината като регулатор и инвеститор

Чрез много от своите действия общината се явява в ролята на регулатор и инвеститор. Планирането на земеползването и организацията на транспортните системи са част от стратегическите решения, които пряко влияят върху бъдещето потребление на енергия на територията на общината. Възможните дейности за въздействие на територията на Община Марица се свеждат до планиране на подходяща комбинация от градоустройствени решения с цел да се намали необходимостта от транспорт. Резултата от този вид дейност е икономията от финансови средства от потреблението на енергия в транспорта и намаляване замърсяването на въздуха и от там подобряване качеството на живот в населените места, чрез по-добро управление на жизненото пространство.

1.3.8. Общината като производител и доставчик на енергия

Ролята на общината като производител и доставчик на енергия е твърде скромна. В страна като България, където енергийната система е силно централизирана общината се явява консуматор на топлинна енергия в административните сгради, училища, детски градини, лечебни пунктове и др. В бъдеще в Община Марица приложения могат да намерят използването на ВЕИ и използването на битовите отпадъци за производство на енергия. При извършените проучвания е установено, че Община Марица има добър теоретичен потенциал от ВЕИ.

Данните за температурата на въздуха са следните: средна януарска - 0,3°C, средна юлска - 24°C, средна годишна - 12,1°C. Периодът на замръзване на почвата е кратък, с нахлуване на студен континентален въздух.

Пролетта настъпва в началото на март (средна температура над 5°C). Лятото е горещо; Летни валежи 140-150мм. Районът се характеризира с добра годишна продължителност на слънчевото греене (2090-2180 часа годишно) , при нормална температура над 10°C: 1550-1600 часа. Сумата на годишната слънчева радиация е висока (5350-5500 МДж/м²).

Общият извод, който може да се направи е, че има потенциал за прилагане на мерки за енергийна ефективност в Община Марица и всички тези мерки са възможни, но за реализирането им са необходими много средства, с които на този етап общината не разполага.

Най-голямо е енергопотреблението в училищата и детските градини на общинска издръжка към Община Марица. На по-голямата част от тях е извършено saniране на сградите и ремонт на отоплителните системи, както и

част от тях са преоборудвани и преминали на алтернативно гориво –природна газ /метан/ както и на твърдо гориво – /пелети/.

Енергопотреблението на системата за улично осветление на територията на Община Марица е в границите на нормалното, но все още не е постигната оптималната осветеност от работещото осветление.

Това налага да се продължи с модернизацията на системата за улично осветление на територията на Община Марица.

1.4. Приоритетни цели

- Намаляване на топлинните загуби в сградите с подобряване на енергийните им характеристики, чрез саниране (пълно или частично);
- намаляване на разходите за горива и енергия;
- Ефективно използване на енергийните ресурси за отопление чрез отоплителни системи с висока ефективност, включващи и възможности за регулиране на потреблението и поддържане на стабилни нормативни параметри на средата в отопляваните обекти;
- Замяна на горива с ниска крайна ефективност с такива с по –висока (пелети, газификация);
- Изграждане на системи за оползотворяване на Възобновяеми енергийни източници (ВЕИ);
- Популяризиране и насърчаване на добрите практики в сферата на договорирането за енергоспестяване в общинския сектор;
- Намаляване емисиите на парниковите газове;
- Модернизиране на осветлението в общинските обекти без да се намалява нивото на осветеност и качеството на осветлението (чрез използване на автоматични системи за контрол, управление и ниво на осветеност);
- Подобряване на енергийната ефективност при уличното осветление.

1.4.1. Под цели

- Основен ремонт и въвеждане на енергоспестяващи мерки на обществени сгради:
 - Извършване обследване за енергийна ефективност на обществени общински сгради в експлоатация, с обща разгърната площ над 250 кв.м;
 - Внедряване на мерки за енергийна ефективност в обществените сгради;
- Намаляване разходите за енергия в сгради и системи, финансирани от общински бюджет и за улично осветление на територията на Общината, чрез:
 - Реконструкция на съществуващи отоплителни инсталации и изграждане на нови такива;
 - Внедряване на енергоспестяващи технологии и мерки.
- Повишаване нивото на:
 - Познание по енергиен мениджмънт на специалисти от общинската администрация;

- Информираност, култура и знания в областта на енергийната ефективност на ръководния персонал на общинските обекти;
- Експертния потенциал на специалисти в общинската администрация за разработване и реализиране на проекти по енергийна ефективност;
- Професионална квалификация на експлоатиращия персонал.
Създаване на информационна система за енергопотреблението на сгради и системи, общинска собственост, за изготвяне на анализи и прогнози, Енергийно обследване на сгради и системи, Сертификати и др. съгласно действащото законодателство.

1.4.2. Индустрия

Индустрията продължава да има най-голям дял в крайното енергийно потребление. На територията на общината функционират следните по-големи производствени предприятия, за които нямаме данни за консумацията и производството на енергия:

- Либхер – завод за хладилници
 - Сокотаб – завод за преработка на тютюн
 - Агри – България- завод за преработка на череши/плодове/
 - Чичо Чарли- завод за сладолед
 - Фреш Лоджик" Логистичен център
- и др. Общият брой на големите фирми е над 200 .

1.4.3 Услуги улично осветление.

Община Марица възнамерява, както и по-горе подчертахме, да продължи с реконструкцията и модернизацията на системата за улично осветление на територията на общината, която да включва:

- довършване подмяната на съществуващите живачни осветителни тела с нови висококачествени енергоспестяващи осветители;
- възстановяване на прекъснати от кражби и аварии проводници;
- прокарване на нови ел.кабели за улично осветление;
- модернизиране на системата за дистанционно управление на осветлението.

1.4.4 Сграден фонд

- Подобряването на енергийната ефективност чрез полагане на топлоизолация на външните ограждения отговарящи на Наредба №7 от 15.12.2004 г. за енергийна ефективност, топлосъхранение и икономия на енергия в сгради (ДВ бр.5/14.01.2005г. изм. и доп. ДВ 85/27.10.2009г. попр.в ДВ бр.88/06.11.2009г.) на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.
- Подобряването на енергийната ефективност чрез подмяна на стара /амортизирана /дограма с нова PVC или алуминиева с термопрофил и стъклопакет отговарящи на съвременните изисквания за въздухопропускливост и водонепропускливост клас 2 по БДС.

- Модернизирането на старите отоплителните инсталации.
- Използването на възобновяеми енергийни източници- слънчева енергия и др. с цел намаляване енергопотреблението в сградния фонд.
- Преминаване на алтернативно гориво –природна газ /метан/,биогорива и др.

В обследванията са предвидени енергоспестяващи мерки в отоплителната инсталация, поставяне на топлоизолация на стените, подмяна на дограмите, топлоизолация на покриви, подмяна на осветителни тела с енергоспестяващи и монтиране на слънчеви колектори за битова гореща вода.

1.4.5. Транспорт

Транспортът има дял в крайното енергийно потребление с тенденция към нарастване.

За намаляване на разходите на енергия за транспорт е необходимо:

обновяването на транспортния парк;

Подобряване на инфраструктурата, организацията и регулирането на трафика, в населени места;

Стимулиране използването на обществения транспорт;

подобряване на професионалните умения на водачите на МПС.

По възможност преминаване към хибридни и електрически автомобили.

1. 5. Преглед на дейностите за подобряване на енергийната ефективност

По-долу са изброени типичните дейности за подобряване на ЕЕ.

1.5.1 Обучение и информиране на гражданите

Основна пречка за ефикасното провеждане на политиката по ЕЕ е ниската степен на информиране. В тази сфера трябва да се организира:

- обучение по енергиен мениджмънт от служители на държавната администрация на работещите в областта на ЕЕ специалисти от общинската администрация;
- изграждане на областни информационни центрове, които да провеждат периодични информационни кампании относно възможностите за намаляване енергопотреблението, както и да дават консултации по въпросите на ЕЕ на всички интересувани се граждани.

1.5.2 Нормативни и регулаторни средства

Разработването на програми по ЕЕ е задължителна част от държавната политика по ЕЕ. При изготвянето им трябва да се има в предвид, че:

На задължително енергийно обследване подлежат обекти с годишно потребление над 3000 MWh, определени в Наредба №21 от 12.11.2004 г. за обследване за енергийна ефективност.

Съгласно чл.19 ал.1 от ЗЕЕ на задължителното сертифициране /обследване/ подлежат сгради - държавна или общинска собственост - в експлоатация, с обща разгъната площ над 250 кв. м.

За изпълнение на дейностите за подобряване на ЕЕ се осъществява контрол, в съответствие с глава V от ЗЕЕ.

1.5.3 ФИНАНСИРАНИ СГРАДИ ПО ПРОГРАМИ ЗА ЕЕ

В съответствие с изискванията на чл.11, ал. 2 от ЗЕЕ за изпълнението на целевите годишни програми за осъществяване на мерки по ЕЕ, съставяни всяка година от централните органи на изпълнителната власт, се предвиждат средства от бюджетите на органите на държавната власт и органите за местно самоуправление, съобразно възможностите на бюджета за съответната година. При обекти със смесена собственост (държавна и общинска) средствата, предоставяни от републиканския бюджет, могат да бъдат заявени чрез бюджетите на съответните ведомства пропорционално на дялове им.

След извършени обследвания за енергийна ефективност, община Марица кандидатства и е одобрена за финансиране за реконструкция с изпълнение на енергоспестяващи мерки (ЕСМ) по Оперативна програма „Регионално развитие“ , НДЕФ и др. на следните общински обекти:

№	О Б Е К Т изпълнени до 2015г.	Средства(лева)
1.	ЕСМ на ЦДГ ”Бисер, ” село Труд	374649,00
2.	ЕСМ на ОУ”Кирил и Методий ” село Труд	239973,59
3.	ЕСМ на ЦДГ”Пролет ” село Рогош	340851,57
4.	ЕСМ на ЦДГ” Весела ” село Калековец	333496,45
5.	ЕСМ на ОУ”Климент Охридски” село Скуtare	569403,35
6.	ЕСМ на ОУ”Георги Бенковски” село Бенковски	540329,70
7.	ЕСМ на ОУ”Св.Св.Кирил и Методий” село Калековец	340358,08

№	О Б Е К Т изпълнени до 2020г.	Средства(лева)
1.	ЕСМ на ОУ”Христо Смирненски ” село Строево	
2.	ЕСМ на ОУ”Граф Н.Игнатиев ” село Граф Игнатиево	
3.	Здравна служба село Труд	
4.	ЕСМ на ЦДГ ”Детелина ” село Строево	
5.	ЕСМ на ЦДГ ”Пролет ” село Царацово	
6.	ЕСМ на ЦДГ ”Мечта ” село Маноле	502 702,55
7.	ЕСМ на ЦДГ ”Буратино ” село Костиево	610 256,49
8.	ЕСМ на ОУ” Св.Св.Кирил и Методий ” с. Костиево	208 152,83
9.	ЕСМ на ОУ”Дядо Иван Арабаджията ” село Царацово	545 932,93
10.	ЕСМ на Здравна служба село Маноле	165 200,05

№	О Б Е К Т за саниране 2021г.	Средства(лева)
1.	Нова ЦДГ ”Щастливо детство ” село Радиново	
2.	ЕСМ на ЦДГ ”Ален мак ” село Трилистник	
3.	ЕСМ на ОУ”Св.Св.Кирил и Методий” с. Войводиново	

4.	ЕСМ на Читалище село Груд	
5.	ЕСМ на Читалище село Скutare	
6.	ЕСМ на Читалище село Граф Игнатиево	

№	О Б Е К Т за саниране 2022г.	Средства(лева)
1.	ЕСМ на ЦДГ "Елица" село Бенковски	
2.	ЕСМ на ЦДГ село Войсил	
3.	ЕСМ на ОУ"Св.Климент Охридски" село Войсил	

№	О Б Е К Т за саниране 2023г.	Средства(лева)
1.	ЕСМ на Читалище село Динк	
2.	ЕСМ на Читалище село Костиево	
3.	ЕСМ на Читалище село Крислово	

№	О Б Е К Т за саниране 2024г.	Средства(лева)
1.	ЕСМ на Читалище село Трилистник	
2.	ЕСМ на Читалище село Ясно поле	
3.	ЕСМ на Читалище село Царацово	

№	О Б Е К Т за саниране 2025г.	Средства(лева)
1.	ЕСМ на Читалище село Войсил	
2.	ЕСМ на Читалище село Манолско Конаре	

№	О Б Е К Т за саниране 2026г.	Средства(лева)
1.	ЕСМ на Читалище село Войводиново	
2.	ЕСМ на Читалище село Маноле	

№	О Б Е К Т за саниране 2027г.	Средства(лева)
1.	ЕСМ на Читалище село Радиново	
2.	ЕСМ на Читалище село Бенковски	

2. Очаквани ефекти от Програмата за енергийна ефективност

При изпълнението на мерките за енергийна ефективност, включени в настоящата Програма на община Марица ще се постигнат следните ефекти:

- Икономически – икономии в бюджета и възможност за пренасочването на тези средства за други дейности.
- Екологичен – прилагането на енергоефективни мерки води пряко и косвено до положителни ефекти по отношение на околната среда, включително ограничаване на вредните емисии в атмосферата.
- Повишаване качеството на общинските услуги – с реализацията на мерките за енергийната ефективност ще се подобрят общинските услуги, предимно чрез подобряване комфорта, качеството на отоплението в обществени сгради и институции.
- Обществена подкрепа и одобрение на политиката на Общината за енергийна ефективност.

Най-общо резултатите, които ще се постигнат с реализирането на настоящата Програма могат да бъдат обобщени така:

- Намаляване зависимостта на община Марица от доставка на енергия и горива;
- Намаляване разходите за енергия и съответно повишаване жизнения стандарт и качеството на живот;
- Ограничаване на негативното въздействие върху околната среда и климата;

За някои от мерките е възможно да се получи сравнително дълъг срок на откупуване, но в тези случаи трябва да се има предвид тяхната екологичната значимост. Освен това, е важно да се подчертае, че ефектът от реализирането на дейностите и мерките се изчислява на база на действащите в момента цени на топлинната и електрическата енергия и на горивата. Тези цени ще продължават да се повишават, вследствие на непрекъснатото растящите цени на горивата на международните пазари, поради което срокът на откупуване може да се окаже по-малък, в сравнение с направените изчисления.

В дългосрочен план изпълнението на общинската Програма за енергийна ефективност ще доведе до:

- опазване на околната среда;
- забавяне на процеса на изчерпване на природните енергийни ресурси;
- подобряване на условията и стандарта на живот на хората в община Дряново; диверсифициране на енергийните доставки и намаляване на зависимостта на крайните клиенти от цените на горива и енергии;
- създаване на конкуренция между основните енергийни доставчици и по-голяма сигурност на доставките;
- подпомагане постигането на устойчиво развитие и подобряване на показателите на околната среда, свързано с изпълнение на поетите задължения от Р. България

3. Етапи на изпълнение

От съществено значение е извършването на проучвания относно състоянието на обектите, необходимите мерки за постигане на оптимални резултати, анализ на данните от енергийните обследвания или изготвяне на такива, ако няма.

Следващата стъпка е осигуряване на финансиране за предприетите мерки, както и изготвяне на инвестиционни проекти и необходимата документация за законосъобразното протичане на строително ремонтните дейности.

Предвид специфичните условия, които съпътстват реализирането на мерки за енергийна ефективност за всеки конкретен обект на интервенция се изготвя индивидуален план за изпълнение, който преминава през следните етапи:

- ✓ **Обследване за енергийна ефективност на сгради и системи** – детайлно обследване на енергийната ефективност на общинските сгради и на системите за улично осветление, анализ на фактическите енергийни баланси и идентифициране на проектите;
- ✓ **Инвестиционно намерение.** Това включва извършването на определени проучвания, с които се цели да се установи дали е целесъобразно осъществяването на инвестиционното намерение, начините и мащаба на изпълнението ѝ и др. Тези проучвания следва да изяснят и положението по редица маркетингови, технологически и други въпроси.
- ✓ **Предварително проучване.** Необходимо е да се направи предварително (т.нар. предпроектно) проучване за състоянието на обектите, в които е предвидено да бъдат реализирани мерки и дейности за намаляване на енергийното потребление - състояние на съоръженията, конструкциите, енергийните системи, изследване на енергийните разходи за последните години и др.
- ✓ **Инвестиционен проект.** Разработване на инвестиционен проект е необходимо в някои случаи поради спецификата и обема на предвидените дейности – например подмяна на отоплителната инсталация. Основната и първа стъпка включва изготвянето на обследване за енергийна ефективност на общинските сгради с РЗП над 250 кв.м.
- ✓ **Подготовка и изпълнение на строителството.** Това включва подготовка на всички необходими документи и извършване на съответните строително – монтажни дейности за постигане на поставената цел.
- ✓ **Мониторинг.** За установяване намалението на енергийното потребление след реализацията на съответните дейности и мерки, следва да се извършва ежемесечно отчитане и записване на параметрите от измервателните уреди.

За да бъдат отчетени резултатите от предприетите мерки за енергийна ефективност се определят индикатори, които се следят периодично. Данните се систематизират и обобщават. Обобщената информация дава яснота относно постигнатия ефект и реализирането на заложените цели.

4. Източници на финансиране

Съгласно чл.12, ал.4 от ЗЕЕ средствата за изпълнение на Програмите за енергийна ефективност следва да бъдат предвидени в бюджетите на съответните ведомства. В интерес на Общината е да реализира подобни проекти, тъй като изразходва значителни средства от бюджета си за енергийни ресурси. Реализирането на подобни проекти не само облекчават Общинския бюджет, но и водят до модернизация на обектите при гарантиран енергиен комфорт. Те са атрактивни и изгодни, тъй като генерират енергоспестяващи ефекти, а не разходи. При реализирането на проекти за подобряване на енергийната ефективност няма дълги периоди на строителство и средствата започват да се възстановяват веднага след влягането им. Инвестирането в енергийната ефективност не е самоцел, а е средство за намаляване на разходите, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда.

За реализиране на проектите, които са включени в Общинската програма по Енергийна ефективност, може да бъдат използвани следните източници на финансиране:

- ✓ републикански (държавен) бюджет - средствата за изпълнение на целевите годишни програми за осъществяване на мерки по ЕЕ се предвиждат ежегодно в републиканския бюджет, в съответствие с възможностите му (чл. 11, ал .1 и ал.2 от ЗЕЕ);
- ✓ Общински бюджет - собствени средства за изпълнение на целеви програми за осъществяване на мерки по ЕЕ - при ЕСКО договори от собствен капитал на изпълнителя или чрез предоставяне на участие в ПЧП на други инвеститори (търговски дружества, банки);
- ✓ Заемен капитал - предоставян от финансови институции (банки, фондове, търговски дружества, включително и предприятия, предлагащи услуги в областта на енергийната ефективност), финансов лизинг и др.
- ✓ безвъзмездни средства (грант, субсидия) от различни фондове и международни програми;

5. Отчет на изпълнението

Отчитането на изпълнението на Програмата за енергийна ефективност се осъществява пред АУЕР.

Общинска администрация – Марица има задължението ежегодно да изпраща попълнени отчети за напредъка по изпълнението на настоящата Програма за енергийна ефективност до Изпълнителния директор на агенцията.

Съгласно Чл.12, ал.5 от ЗЕЕ, държавните и местните органи представят ежегодно на изпълнителния директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР), отчети за изпълнението на Програмите за енергийна ефективност.

Отчетите съдържат описание на дейностите и мерките, посочват размера на постигнатите енергийни спестявания и се представят не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на изпълнение на съответните дейности и мерки. Отчетите се изготвят по образец, утвърден от Изпълнителния директор на агенцията и се публикуват на интернет страницата на Общината.

6. Заключение

Общинската програма за енергийна ефективност на община Марица 2021–2027 г. е основен документ за провеждане на балансирана и устойчива енергийна политика на местно ниво.

Тя дава възможност да се оптимизират подходите и методите за вземане на съответните решенията от страна на Общинския съвет и да се подобри дейността на администрацията.

Основния резултат от изпълнение на програмата е:

- ✓ Намаляване потреблението на енергия от конвенционални горива и електрическа енергия на територията на община Марица;
- ✓ Намаляване на вредните емисии в атмосферния въздух;
- ✓ Повишаване на благосъстоянието и намаляване на риска за здравето на населението.

От гледна точка на последващото прилагане на програмата, тя не е „еднократен акт“ със завършен краен продукт, водещ до решаване на проблемите на общината.

Тя подлежи на допълнения и актуализация – т. нар. „подход на стратегическо планиране и програмиране“, при който планирането динамично и последователно се детайлизира на отделни етапи.

При създаването на Програмата за енергийна ефективност на община Марица се прилага този подход, като се спазва изискването за непрекъснато отчитане на динамично променящите се във времето условия, фактори и предпоставки с оглед реализирането на дългосрочните и краткосрочните цели на местната политика за устойчиво енергийно развитие.

Програмата има отворен характер и срока на действие може да се усъвършенства, допълва и променя в зависимост от законодателни промени, новопостъпили данни, инвестиционни намерения и възможности.

Изготвил ВР